

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD VÁROSI ÉS RAJONI BIZOTTSÁGA.
A VÁROSI ÉS RAJONI NEPTANÁCS LAPJA

XXIII. évfolyam, 70 9 szám | Vasárnap, 1967. október 22. | 4 oldal, 25 bani

Nicolae Ceaușescu elvtárs megtekintette az iskolai és egyetemi könyvkiállítást

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára, Emil Bodnăraș elvtárral, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagjával, a Minisztertanács első alelnökével és Leonte Răutu elvtárral, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagjával, a KB titkárával együtt, megtekintette az Oktatásiügyi Minisztérium által rendezett iskolai és egyetemi könyvkiállítást. A pártvezetőket Stefan Bălan akadémikus, oktatásiügyi miniszter, Miron Constantinescu és Costin Nădejde, az oktatásiügyi miniszter helyettese, Traian Pop, az oktatásiügyi miniszter helyettese, a Pionírszervezet Országos Tanácsának elnöke, Ion Teoreanu,

az RKP KB oktatásiügyi osztályának vezetője fogadta.

Az oktatásiügyi miniszter, bemutatva a kiállítást, hangsúlyozta, hogy csak az idei tanévre csaknem 700 tankönyvet adtak ki az általános, a szakmai, a műszaki oktatás és a szakliceumok számára, összesen több, mint 28 millió példányban. 1960 és 1967 között több, mint 2800 tankönyvet, kurzust és az egyetemi és intézeti diákoknak szánt más munkát nyomtattak ki és litografáltak.

Nicolae Ceaușescu elvtárs elismerően nyilatkozott a tankönyvek és

kurzusok kiadására kifejtett tevékenységről, hangsúlyozva ugyanakkor annak szükségességét, hogy újabb eredményeket érjenek el az iskolai és egyetemi könyvek tartalmának és grafikai kivételének szüntelen javításában.

A továbbiakban a pártvezetők megtekintették a Pionirpalotát, az ország minden részében működő pionirházak és iskolák különféle szakkörreiben tevékenykedő tanulók munkáinak kiállítását. A pionirok megajándékozták a pártvezetőket a körökben készült, egyes munkáikkal.

A rajoni és városi mezőgazdasági tanács jelenti

Befejeződött a kenyérgabona vetése

A napsütéses ősz igen alkalmas volt és jó feltételeket biztosított a kapásnövények begyűjtésére. A mezőgazdasági termelőszoftverek vezetőtanácsai, a tagság jó gazda módjára minden alkalmas pillanatot felhasználtak, hogy egy éves szorgalmas munkájuknak gyümölcse a mezőről mielőbb a terményraktárba kerüljön. Az utóbbi napokban rajonunk valamennyi mezőgazdasági egységében fokozódott az őszi betakarításának és a kenyérgabona vetésének üteme. A körültekintő szervezés eredménye, hogy rajonunkban alig 3000 hektár kukorica van még kint a határban a 28 399-ből. A cukorrépa betakarítása lassabban halad. Ezt a munkát alig 62 százalékban végezték el. Eppen ezért a mezőgazdasági szövetkezetek vezetőtanácsainak a feladata, hogy most már a termény betakarítására összpontosítsák figyelmüket, a munkásokra.

A rajoni és a városkörnyéki mezőgazdasági egységek a kukorica betakarítása mellett különös gondot fordítottak a kenyérgabona vetésére. Mivel idejében előkészítették a talajt, a gép- és traktorállományok gépesítői igyekeztek jöminőségi munkát végezni a vetés terén is. A napi ütem biztosításával a rajoni és a városkörnyéki mezőgazdasági egységek optimális időben elvégezték a mintegy 37 000 hektárnyi kenyérgabonát.

Ami elkövetkező időszakban a szakemberekre hárul az a feladat, hogy ellenőrizsék a vetés fejlődését és azt, hogy nem támadta-e meg a kártevő.

A párt- és államvezetők a Szovjetunió kereskedelmi-ipari kiállításának ünnepi megnyitóján

Szombat reggel a fővárosi Săntă-tea-téri központi kiállítási pavilonban megnyitott a Szovjetunió kereskedelmi-ipari kiállítás.

A megnyitó ünnepségen részt vettek a következő elvtársak: Nicolae Ceaușescu és felesége, Ion Gheorghe Maurer és felesége, Alexandru Birlădeanu, Emil Bodnăraș, Paul Niculescu-Mizil és felesége, Ilie Verdet, Maxim Berghianu, Petre Borilă, Constantin Drăgan, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Vasile Vilcu, Ștefan Voitec, Iosif Banc, Dumitru Coliu, Florin Dănilache, Fazekas János, Gere Mihály, Manea Mănescu, Dumitru Popa, Vasile Paulin, Virgil Trofin, Constanta Crăciun, az Allamtanács alelnöke, Gheorghe Gaston Marin és Roman Moldovan, a Minisztertanács alelnöke, valamint Gheorghe Cioară külkereskedelmi miniszter, George Macovescu, a külügyminiszter első helyettese, az RKP KB és a kormány több tagja, központi intézmények és tömegszervezetek vezetői, tudományos és kulturális dolgozók, tábornokok és törzstisztek, román újságírók és külföldi sajtó tudósítók.

Jelen voltak Bukarestben akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és a diplomáciai testület más tagjai.

A párt és államvezetőket fogadták a kiállítás alkalmából országunkba érkezett szovjet kormányküldöttség tagjai, élen V. A. Kirillinnel, a Szovjetunió Minisztertanácsának alelnökével, V. A. Bascov, a Szovjetunió bukaresti nagykövete és a kiállítás vezetői.

Elhangzott a Szovjetunió és Románia Szocialista Köztársaság állami himnusz.

MEGNYITÓ BESZÉDET MONDOTT V. A. KIRILLIN ELVTÁRS, A SZOVJETUNIO MINISZTERTANÁCSANAK ALELNÖKE.

Országunk párt- és államvezetőihez intézte szavait, a szónok ezeket mondotta: A legnagyobb örömmel köszöntöm Önöket a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének kormányának nevében abból az alkalomból, hogy megnyitott országunkban a szovjet ipari-kereskedelmi kiállítás.

Mi nagy jelentőséget tulajdonítunk ennek a kiállításnak mindegyikét azért, mert tanúsága és tényezője a Szovjetunió és Románia Szocialista Köztársaság növekvő sokoldalú együttműködésének — mondotta.

A kiállítás különleges jelentősége abból fakad, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak, annak a forradalomnak a felszabadított évszázados alkalmából került sor rá, amely megnyitotta a világ forradalmi megújulásának, a tudományos kommunizmus eszméjének gyakorlati alkalmazásának korszakát. A szocialista országok dolgozói, az egész haladó emberiség készül arra, hogy velünk együtt ün-

nepélyesen megülje a nagyszerű ünnepet.

Csak örömmel szolgálhat, hogy Románia Szocialista Köztársaság dolgozói szintén fontos történelmi eseményként készülnék fogadni a Nagy Októberi félévszázados évfordulóját.

Ezután a szónok emlékeztetett arra, hogy Oroszország a forradalomig gazdaságilag elmaradt agrárország volt. A felnőtt lakosság több mint 70 százaléka nem tudott írni-olvasni. Rendkívül súlyos helyzetben voltak Oroszország peremvidékén. A szovjet határolt években — mondotta V. A. Kirillin — országunk fejlett gazdasággal, magas tudománnyal és kultúrával rendelkező erős ipari állammá változott. A lenini nemzeti politika következetes érvényesítése eredményeként tartós barátság alakult ki az országunkban élő népek és nemzetiségek között.

A ma megnyitott kiállítás a legnagyobb azok közül, amelyeket 1967-ben külföldön rendeztünk, mind a kiállítási területet, mind a kiállított tárgyak számát és választékát tekintve.

A kiállítás célja megismertetni a román néppel a szovjet állam fejlődésének főbb szakaszait, a gazdaság, a tudomány és a kultúra különböző területein elért sikereket, a szovjet emberek jólétének növekedését, a szovetségi köztársaságok gazdaságának és nemzeti kultúrájának felvirágozását, a Szovjetunió harcát a békéért és a népek közötti barátságért.

A kiállítás látogatói megismerhetik a tudomány, az ipar, az élet, a szállítás, az egészségügy, a kultúra és a kultúra különböző területeinek fejlesztésében elért eredményeiket.

A világűr meghódításának szentelt külön kiállítás lehetővé teszi, hogy megismerjék a Szovjetuniókat a téren nyújtott hozzájárulást. Ennek keretében természetes nagyságban láthatják a Vosztoch hordozórakétát beszerelt motorokkal, azt a rakétát, amely először röptét fel embert a világűrbe, a világ első szovjet mesterséges holdjainak, a Kosmos mesterséges holdjainak, a Proton, Elektron és Venus űrállomásoknak a makettjeit.

A kiállítás megismerhető a szovjet technika újdonságait: az AN-32, Anteus, IL-62, TU-134, JAK-40 repülőgépeket, a Moszkvics-412, Zaporozsiec gépkocsikat, a Belaz-548 billenő tehergépkocsit, a Jarja típusú hordszárműs sziklóhajókat, új traktortípusokat, optikai kvantumgenerátorokat, színes televíziós készülékeket és sok más terméket.

A kiállított tárgyak képet adnak a Szovjetunió nagy exportlehetőségeiről.

Reméljük — tette hozzá a szónok — a kiállítás megtekintése lehetővé teszi, hogy a romániai dolgozók mélyebben megismerjék a szovjet nép életét és hozzá járulni az országok közötti sokoldalú gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés fejlesztéséhez, testvéri kapcsolatunk bővítéséhez és erősítéséhez.

(Folytatás a negyedik oldalon)

Az Államtanács elnöke fogadta Öfensége Gholam Reza Pahlavi herceget

Chivu Stoica, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke szombaton az Államtanács Palotájában fogadta Öfensége Gholam Reza Pahlavi herceget, aki feleségével, Manigé hercegnével együtt baráti látogatást tesz országunkban.

Chivu Stoica, az Államtanács elnöke és felesége ebédet adott Gholam Reza Pahlavi herceg és Manigé hercegnő tiszteletére. (Agerpres)

A Japán Szocialista Párt küldöttségének látogatása országunkban

Péntek délután országunkba érkezett a Japán Szocialista Párt küldöttsége, élen Shichiro Matsumoto képviselővel, a JSZP Végrehajtó

Bizottságának tagjával, a párt ügyi irodájának vezetőjével. A küldöttségben részt vesz még Shimpei Fuzimaki, a JSZP külügyi irodájának titkára. A küldöttség baráti látogatást tesz Románia Szocialista Köztársaságban.

Szombat délelőtt a Japán Szocialista Párt küldöttségét fogadta Ștefan Voitec elvtárs, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja. Jelen volt Traian Ionescu professor, a Nagy Nemzetgyűlés jogügyi bizottságának elnöke, Tudor Ionescu mérnök és Stanciu Stoian professor, a Nagy Nemzetgyűlés külügyi bizottságának tagjai.

A szívesleg légkörben lefolyt megbeszélésen közös érdekű kérdéseket vitattak meg.

A JSZP küldöttsége ugyanaznap látogatást tett az Állami Tervbizottságnál.

kívánó szépérzékét Ye-Ye-re vonagló vengyermekektől.

Ami ezen írás első sorában említettünk, a gondolkodásmódbeli különbség már két-három éven belül megnyilvánul. A huszonkét évesek néhány kivételtől eltekintve már túllépnek a slágerimádat korán, hiszen ők vásárolják a legnagyobb mennyiségű verseket, tévé, ők a színházak és koncerttermek legteljesebb látogatói. Mind ezeknek dacára nem mindig találunk megértésre az idősebbek részéről, és ez már az utóbbiak hibája. A fiatalos lelkesedés nem komolytalanság, nem lehet elintézni azzal, hogy „hadd el, majd megkomolyodsz”. A huszadik század második felében nincs helye a ráerős bölcs mosolyu „komolyságnak”.

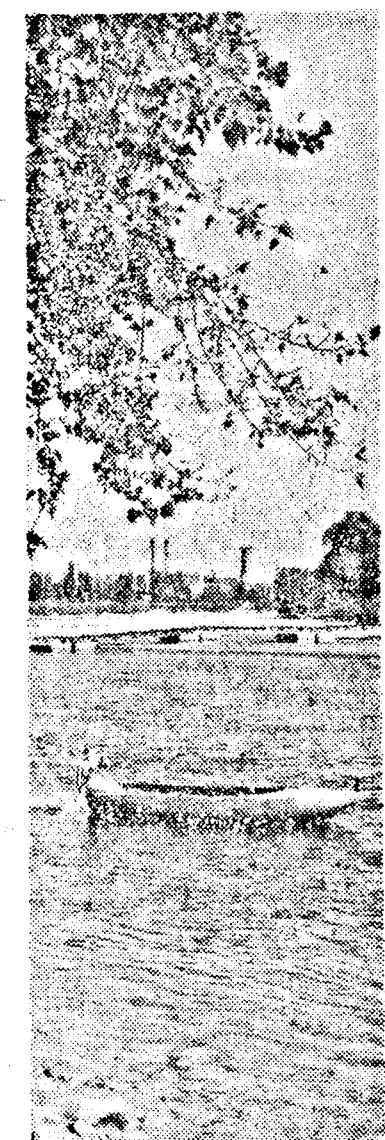
A szépet, a nemeset lássuk egymásban

Kovács Géza vitaindító ankétja szeget ütött a fejembe, annál is inkább, mert a minap egy kis jelenetre lettem figyelmes, amely szorosan kapcsolódik a felvetett kérdéshez. Az egyik férfitársam ültetben rövid kis párbeszéd ütötte meg a fülemet. Az előző vendég felváltva a soron következő idősebb báci: foglaljon helyet. A bácsika azonban kerekén visszautasította a felhívást és azzal érvelt, hogy arcán egy mélyebb sebhely van és megvárja, míg egy idősebb boibólhöz kerülhet. Az üzel fe-

lekölse lépett közbe. Megmagyarázta: fiatal kollégája nagyon jó szakember. A bácsika megadta magát, de azért elég tartózkodóan állt fel a felkínált helyre. Tartózkodása csak akkor oldódott fel, amikor frissen megborítva, egyetlen karcolás nélkül állt fel a székből. Bocsanakérően nézett a fiatal borbélyra és egy halk köszönéssel gyorsan távozott.

„ZNOROVSKY ATTILA

(Folytatás a 2. oldalon)

ŐSZI SETA A MAROSON.

(Kelen Ferenc felvétele)

VISSZHANGOK EGY ANKÉTHOZ

Életkor vagy

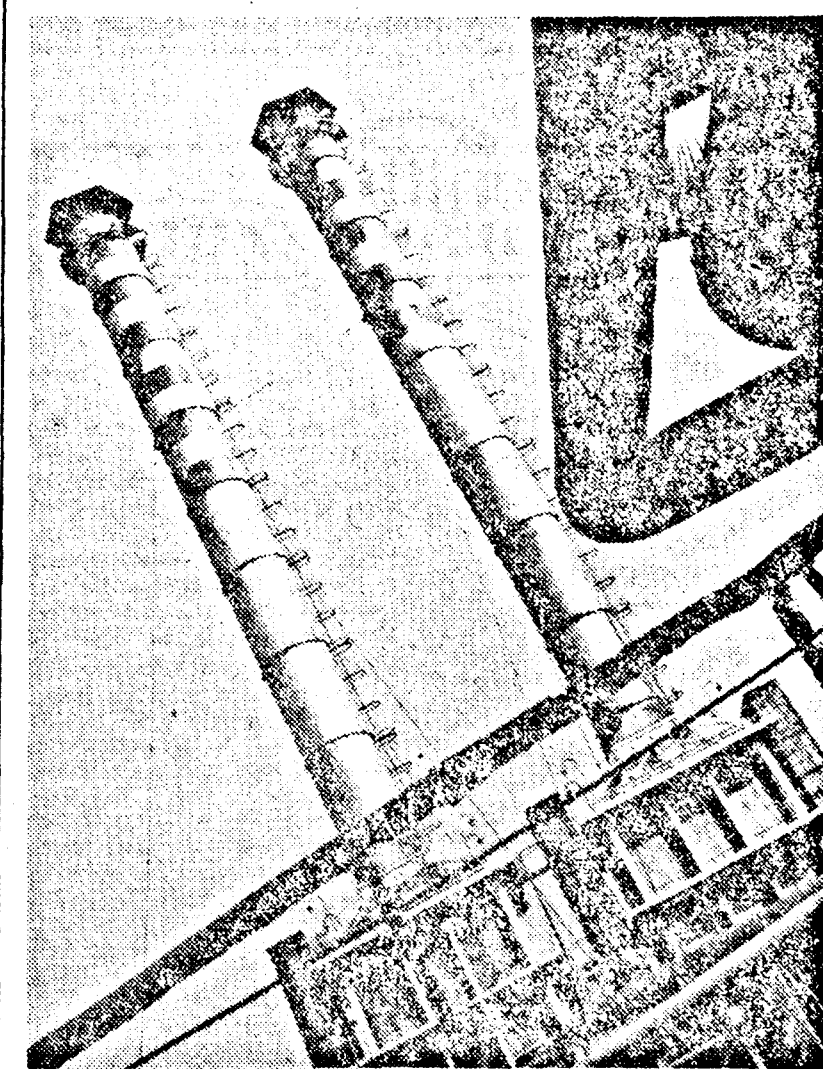
gondolkodásmód

Tagadhatatlanul létezik generációprobléma, amint ez Kovács Géza ankétjából is kitűnik. Mégis van valami meggondolkoztató a fiatalok eltérő véleményében. Hiszen nem egy olyan vélemény olvastam, amellyel én a huszonöt éves „vénember” képtelen vagyok azonosítani magam. Melyik tehát az a korhatár, amely már generációproblémát szül? — tehetnénk fel joggal a kérdést. A válasz igen relatív, de szociográfiai felmérések támaszának hiányában is nyugodtan kimondhatjuk, hogy ez a korhatár az életkor. Gondoljunk csak a „tizenévesek” problémáira, mert problémák azok még akkor is, ha sokan elhamarkodottan azt mondják, hogy egy kamasznak nincsenek problémái. Igenis, gondolkunk erre, amikor slágerimádatukat fitymáljuk. Ne vádoljuk őket jogtalanul. Korjelenség ez a slágerimádat, amelyhez évek kellenek

de nem évtizedek — amíg „kinővik”. Korjelenség, amelyet nálunk nem társadalomilag, hanem a szociológusok nagy életritmussal magyarázhatnak. Az életet az iskolaapadból szemlélő, vagy az önmaga lábán megállni kezdő ifjú nem érti és nem értheti meg egyből ennek a szüntelenül fejlődő, az új forrásban örvénylő világnak a törvényszerűségeit, amint nem értheti meg a művészetben Brancusi-t vagy Bartókot, ezért hát a számára oly közhelyes táncdalhoz menekül. Ez a többé-kevésbé elismert művészeti forma adja meg a legelmentesebb és legközérthetőbb formát, mindazt ami a „tizenéves” élettapasztalatainak megfelelően megérthető az életben. „nagy problémáival” találkozik volna. Nincs is ebben semmi rendhagyó, hiszen az idősebb generáció is előbb szeretett a sláger mint Richard Wagner és — lehet elfoglaltsággal vádolnunk — de a pol-beat mégis közelebb

áll a művészethez, mint a „Legyen a Horváth-kertben”...

Mindent szükségesnek tartottuk elmondani, mert van valami szoros kapcsolat művészeti szemlélet és életszemlélet között, mert nemcsak slágerimádatról van itt szó, hanem sokkal többről: a munkában és a társadalomban tanúsított helytelen magatartásról, amely már nem generáció, hanem generáción belüli probléma, mert a golya nem tette mellénk a bölcsőbe az élettapasztalatot és évek kellenek a megismeréshez éppen az idősebb generáció hozzáértő segítségével. Es ezzel elérkeztünk a generációprobléma egy másik kérdéséhez amelyről már említett tettünk egyszer (Ifjunkunk, 1967. aug. 10.) a szülő és gyermeke közötti viszonyról. Sok esetben helytelen az a feltevés, ahogy a szülők övni próbálják gyermekeiket a munkától, szintén kényszerítve őket arra, hogy továbbtanuljanak, és ha a főiskolára történészen nem jutnak fel, évekig ingyencéllákként eltarva őket, „idejük legyen a tanulásra”. Ne is várjunk ezért önálló gondolkodást önállóvágytól megfosztott fiataloktól, Beethoven és József Attilát

PILLANATKÉP AZ ARADI VILLANYGYÁRBOL.

A pártkabinet közli

HETFŐN, OKTOBER 23-AN DELUTAN 5 ORAKOR A MARXISTA-LENINISTA ESTI EGYETEM ALABBI SZAKAI-NAK HALGATÓI JELENJENK MEG A PARTKABINETBEN:

- TÖRTÉNELEM III. ÉV
- POLITIKAI GAZDASÁGTAN I. ÉS II. ÉV
- PARTÉPÍTÉS II. ÉV.

Visszhangok egy ankéthoz

(Folytatás az első oldalról)

Ez a kis történet azért írtam meg, hogy bebizonyítsam: véleményem szerint a fiatalok és idősök közötti sűrűdés alapja az egymás képességeinek vetett bizalmatlanság. A generáció probléma volt képpen kételi: a bizalmatlanság meg van mind a két részről: a fiatalok olykor nem bíznak az öregek képességeiben, munkamódszereiket, viselkedésüket elavultnak, régimódinak tartják; a fiatalokat pedig gyakran az idősebbek tartják megfontolatlanoknak, felelőtleneknek. A kérdés boncolgatása során rájövünk: egyik félnek sincs teljesen igaza. A sűrűdés indítókait ott keresendő, hogy mindkét fél részéről feliép egy önkéntelen általánosítás: az egyéni megnyilvánulásokat az egész generációra hurok rá és elkönnyvelik mint annak egy-egy jellegzetes tulajdonságát. Ezek az általánosítások mindkét generáció egy-egy tagjának, esetleg egy kis rétegének munkájából, tulajdonságából indulnak ki. Egy szóval, nem látják a fát az erdőben.

Igaz, az idősebbek között akadnak konzervatívok, akik a régi, részben túlhaladott módszereiket, saját fiatalok viselkedési szabályait tartják jónak, azután irányítják egész életüket, nem tudnak fejlődni. A fiatalok között is vannak felelőtlenek, megfontolatlanok, akiknek a tevékenységét pillanatnyi kedélyállapotuk hátrázza meg. Nem vitatjuk egy ilyen réteg létezését mindkét nemzedékben belül. De azt se feledjük: az öregek közül nagyon sokan elhajították a tudomány és technika legújabb vívmányait, munkahelyeiken az élenjárók, a legkvalitábbak közé tartoznak. Vajon ezekre is rá lehet

sűnni a „konzervatív” jelző? Nem, hisz éppen munkájukkal bizonyítják és bebizonyították be nap mint nap lelkesedésüket, hozzáértésüket. És ők vannak többségben az idősebb generáció tagjai között!

A másik oldalon áll az ifjúság, melynek céljai, vágyai vannak és a maga által kitűzött célt azonnal tűzőn víven és ezen az oldalon is ok képviselik a többséget, akik bebizonyítják: a fiatalok nem egyszerűen forrófejű, megfontolatlan, hanem igenis célratörő, becsavagyó, képes a tervszerű munkára.

Ezek után feltehetjük a kérdést: létezik-e generáció-probléma ott, ahol a fiatalok és idősök vállvetve dolgoznak akár a fizikát, akár a szellemi munka terén. Vajon nincs-e meg a kölcsönös megértés és bizalom ott, ahol elismerik egymás eredményeit, kölcsönös segítséggel próbálják a hiányosságokat pótolni. Szerintem mindenképp közös nevezőre lehet jutni, mindenütt kiküszöbölhetjük a sűrűdéseket, csak meg kell találni a kölcsönös megértés alapját, melyből kiindulva felszámolhatjuk a helyenként fellépő meg nem értést. Véleményem szerint a kiindulópontot a mindennapi munka képezi, az a munka, melyet szocialista társadalomban fiatalok és idősök egyforma lelkesedéssel végeznek. A munkában való helytállás, a közös erőfeszítés teremti meg azt a légkört, mely a generációk között megoldja. Ehhez viszont az szükséges, hogy ne általánosítsuk a fiatalok vagy idősök hibáit, inkább nyújtunk egymásnak segítséget a hibák kiküszöböléséhez. Elsősorban ne a hibákat lássuk egymásban hanem a szépet, a nemeset, mely mindkét generációt bőven jellemel.

A kommunista erkölcsről

A kommunista nagyszerű erkölcsi tulajdonságai, példás magatartása az üzemből, a családból, a társadalomból a kommunista párt világ- és életmódjából fakadnak. A kommunista nem születik ezekre a tulajdonságokra. Az emberek a munka folyamatában alakítják ki kezdeményező képességüket, felelősség-tudatukat, áldozatkészségüket.

A pártszervezet rendkívül finom jelzőmódszerrel felfigyel a legjobbakra s bevonja sorába azokat a munkásokat, parasztokat, értelmiségieket, akikben már megmutatkoznak a kommunista tulajdonságai. Ezeket az alig csirázó tulajdonságokat azonban gondosan ápolni, alakítani, fejleszteni kell.

Miként hatja végre ezt a feladatot az öragyár pártszervezete?

A nevelő munka alapját szolgáló elemek mindenütt azonosak. Különbözik viszont a konkrét munkamódszerek, amelyeknek mindenkor az esetek sajátos körülményeihez, az illető pártszervezet adottságaihoz kell igazodni. Az a követelmény, hogy a kommunista a családban és a társadalmi életben feddhetetlenséget, erkölcsi magatartást tanúsítson, a párttag egyik lényeges, a Szervezeti Szabályzatban is lejegyzett feladata. Az öragyár pártszervezete kitartó munkával, változatos formákban és módszerekkel ápolja tagjai körében azt a tudatot, hogy egész életükre követeésre méltó példát kell mutatniuk. A politikai munkának ez a vonatkozása, amelynek célja jellemeket formálni, megváltoztatni egyes tulajdonságokat és szokásokat, beavatkozni az emberek lelki világába, nagy szakértelmet és megértést, rugalmasságot és tapintatot, kitartást és türelmet igényel.

Amikor emberek életében néha rendkívül kényes mozzanatok is bekövetkeznek, ilyenkor az illetőnek szüksége van a közösség támogatá-

sára, akaraterejének megszilárdítására, mert különben nem lenne képes megrázkódtatás nélkül átvészelni ezt az időszakot. Hogyan szilárdítja meg a pártszervezet az ilyen helyzetbe került ember akaraterejét?

Ch. V. diszpécser munka után gyakran beült a vendéglőbe s órák hosszat ki nem lehetett onnan mondítani. A kommunista értesítők a diszpécser szörnyeteiről, de — tekintettel jó munkájára — úgy vélték, hogy nem káros szenvedélyről, hanem egyszerű idiótizmusról, mu-

Pártélet

lő kedvtelésről van szó. A vendéglő Ch. V. szomszédja adta meg, aki az alapszervezeti titkár tudomására hozta, hogy Ch. V. igen gyakran részegen érkezik hazára s ilyenkor ültetési feleségét, botrányokat rendez, zavarja a ház népének csendjét, magatartásával károsan befolyásolja két gyermekének nevelését.

A pártszervezeti büro Ch. V. jelenlétében megtárgyalta az ügyet. Ezzel az alkalommal felszínre került a diszpécsernek egy másik negatív tulajdonsága is. Ch. V. ugyanis határozottan kijelentette: mindaddig, amíg kifogástalanul elvégzi a munkáját, nem fogja megengedni, hogy beavatkozzék személyes ügyeibe, mert ő igenis gondoskodik családjáról és tudja, hogyan ossza be a pénzt. Ekkor konkrét tények elé állították. Ismertették vele mindazt, amit szomszédja mondott el róla. Ch. V.

továbbra is tagadott. A büro úgy döntött, hogy közzétételre kerüljön az eset. Ch. V. ott már nem tagadta az igazságot, igérte, hogy meg fog változni. A kommunista munkában tanúsított magatartására építve hittek neki, de megbízták a büro, hogy kísérje figyelemmel: állja-e szavát.

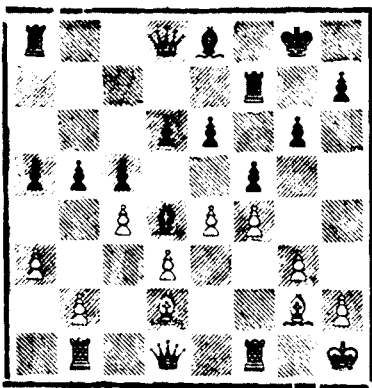
Ch. V. azonban változatlanul továbbra is folytatta az egyre gyakrabban megismétlődő családi botrányokat, csunya, elítélendő viselkedését. A büro nem nézte és nem is nézte tétlenül magatartását. Egyesek úgy vélték, hogy referátumot kell készíteni az ügyről és azt ismét pártgyűlésen megvitatni, mások hogy a vétkest szankcionálni kell, vagy, hogy... Végül is arra megállapításra jutottak, hogy Ch. V. esetében már mit sem segít a szankció, a dorgálás. Az alkohol annyira elragadta, hogy ő szinte már nem tud uralkodni magán, akaratán. Ezért a büro kezdeményezte Ch. V.-t elvonni kúrára küldték.

Ugy látszik, hatottak rá a kommunista dorgáló, de ugyanakkor segélykérő szavai, mert Ch. V. vállalta az elvonó kúrával járó nehézségeket s az alapszervezet tagjai biznak abban, hogy munkatársuk hamarosan ismét emelt fővel tér vissza a gyárba, illetve családjához. Reméljük: miután Ch. V. teljesen és végérvényesen kijöszonad, meg fogja érteni, hogy a kommunista erkölcs nem öltöny, amit a körülményektől függően hol magunkra vesszük, hol pedig — amikor nem tejszik — levetünk.

SCHIFF LASZLO

Országos egyéni női sakkbajnokság

A második és harmadik fordulóra jellemző a döntetlenek nagy száma. Tízegyet játszmából összesen nyolc vező döntetlennel. Ez azt jelenti, hogy minden fél pontért keményen meg kell küzdeni. A gyengébb játékosok képviselői résztvevők bizony gyakran megzavartak a „nagyok”. Így például Perevoznic, Teodorescu és Baumstark bele-

kellett, hogy nyugodjon a döntetlenbe Brinzeuval, Chis-sel, illetve Tölgyivel szemben. Az első kategóriás Simu pedig még többet, egész egyedet „rabolt” el ellenfelétől.

Jianu mestertől. Ime hogyan történt:

A sötét bábokkal játszó Jianu utolsó lépése b7-b5 volt, ami még nem hiba, mert 18. e.f.g.f 19f. a8? V.a8+ és sötét visszanyeri a minőséget. Világos azonban sokkal finomabban játszott: 18.f.c3! B.c8? (18.—, f.c3 18. bc, B.b8 a jó) 19. f.d4. ed 20. ef. gf 21. Ve2. V.f6 22. B.f4. Be7 23. cb, f.b5 24. B.b1. B.c8 25. Vd2. e5? Ez a nuzás azonban már végzetes szerkezeti

Más eredmények:
III. forduló: Jianu — Vidrascu 0:1, Reicher — Makai fél-fél, Petri — Ionescu függő. IV. forduló: Tölgyi — Jianu 0:1, Teodorescu — Reicher fél-fél, Vidrascu — Chis fél-fél.

Brinzeu — Jianu fél-fél, Baumstark — Perevoznic fél-fél, Ionescu — Simu függő. Makai — Petri függő. Végül lássuk az ideiglenes sorrendet. A zárójelben lévő számok a függő partikat jelentik. Jianu, Baumstark 3-3, Makai 2.5 (1), Simu 2.5 (1), Perevoznic 2.5, Chis 2 (1), Teodorescu 1.5 (1), Brinzeu, Tölgyi, Vidrascu 0.5-0.5, Reicher 1 (1), Jianu 0.5 (1), Ionescu 0 (3) és Petri 0 (2) pont.

JANOSI ERVIN

Fiatal asztaliteniszezők seregszemléje

Ezúttal a kis fehér kaucsuklabda zajától hangos városunk sportcsarnoka, hat asztalon tíz tartomány legjobb ifjúsági és gyermekjátékosai mérkőztek meg egymással. Három csapatot keretén belül, két 16 és egy 13 éves játékos alkotja a tartományi válogatottakat. Két napi versenyzés után megállapíthatjuk, hogy meglepően jó színvonalú érdekességek, izgalmas, bővelkedő játszmák láthatunk. Főleg a fúú versenyzők szereplése keltette az érdeklődést, szinte kivétel nélkül korszerű támadójátéka törekseinek és egyes mérkőzéseken látványos kontracsatákból álló hosszú labdameneteknek lehettünk szemtanúi. A bukaresti Mitru, a craiovi Bobocia, a hunyadi Bildea, Gavrila, Dogar, a iasi-i Macovei, a Maros autonóm tartományi Singeorghean és Naftali, valamint a maramaros Ligeti és Szabó kiemelkednek a mezőnyből és egymás elleni mérkőzéseik kitűnő rekláma volt az asztalitenisz sportnak. A ma délelőtti döntő mérkőzéseken további jó játéka számíthatunk és az eddigiekkel sokkal kiegyensúlyozottabb, izgalmasabb mérkőzésekre kerül majd sor.

A lányok mezőnyében az országos ifjúsági bajnokság második helyezettje, Spiridon (Iasi) tudásban ellenfelei fölött áll, rajta kívül még Căruțu (Kriszina), Coman és Badea nővérek (Bukarest) keltették a benyomást. Ebben a mezőnyben főleg a küzdenitűdás dominál, de azért itt is láthatunk néhány szép, korszerű megoldást. Erősebb eredmények a lányok versenyében: Bukarest I — Kriszina 2:1, Arges — Hunedoara 8:1, Kriszina — Hunedoara 6:3, Iasi — Bukarest II 5:4, Bukarest II — Bánát II 7:2, Iasi — Kolozsvár 7:2, Craiova — Bánát 5:4, Bánát I — Maros Autonóm Tartomány 5:4, Craiova — Maramaros 8:1, Maros Autonóm Tartomány — Maramaros 7:2.

A mai döntőkre a lányoknál a három csoport győztese, Bukarest I, Iasi és Craiova csapata minősült, míg a fiúknál csoportonként a következő a sorrend: I. CSOPORT: 1. Maros Magyar Autonóm Tartomány, 2. Bukarest II, 3. Oltenia, 4. Kolozsvár, II. CSOPORT: 1. Hunyad, 2. Bánát I, 3. Bukarest I, 4. Maramaros, III. CSOPORT: 1. Iasi, 2. Bánát II, 3. Kriszina, 4. Arges. A csoportgyőztes csapatok körmérkőzés keretén belül döntenek el az elsőseg kérdéséről.

R.T.

Mindenkinek tudnia kell

— Mit ír elő a városi néptanács végrehajtó bizottságának 500. számú rendelete a városi közlekedésről —

A másfél tonnát meghaladó gépkocsinak, lovaskocsinak és traktoroknak tilos az alábbi utcákban való közlekedés: Republicii ut (az Állami Színházról a villamos állomásig terjedő szakaszon), Dragalina körút, Lenin körút, Barbusse, Armata Poporului, Ecaterina Varga, Mircea Stănescu, Crisan, Glosca, Horia, V. Alecsandri, Stejariu, I. Eminescu és Tribunalu Dobru. Ezekben az utcákban csak bizonyos esetekben (tűzoltó, építőanyag, butor stb. szállítása, a kereskedelmi egységek áruval való ellátása) alkalmával közlekedhetnek az említett járművek.

Ugyancsak tilos bármilyen járművel a járdákon, a marosparti és a parkokban húzódo sétányokon közlekedni.

A gépjárművek és egyéb járművek parkolását a következő helyeken biztosítjuk:

a) taxilátások: a Republicii uton a Tineretului kútráda mellett, a városi néptanács mellett, a vasúti állomás előtt s a nagykörház előtt.

b) a favágó gépek a Meresiev, Mihail Viteazu és Plevnei téren,

valamint a fátelpeken parkolhatnak.

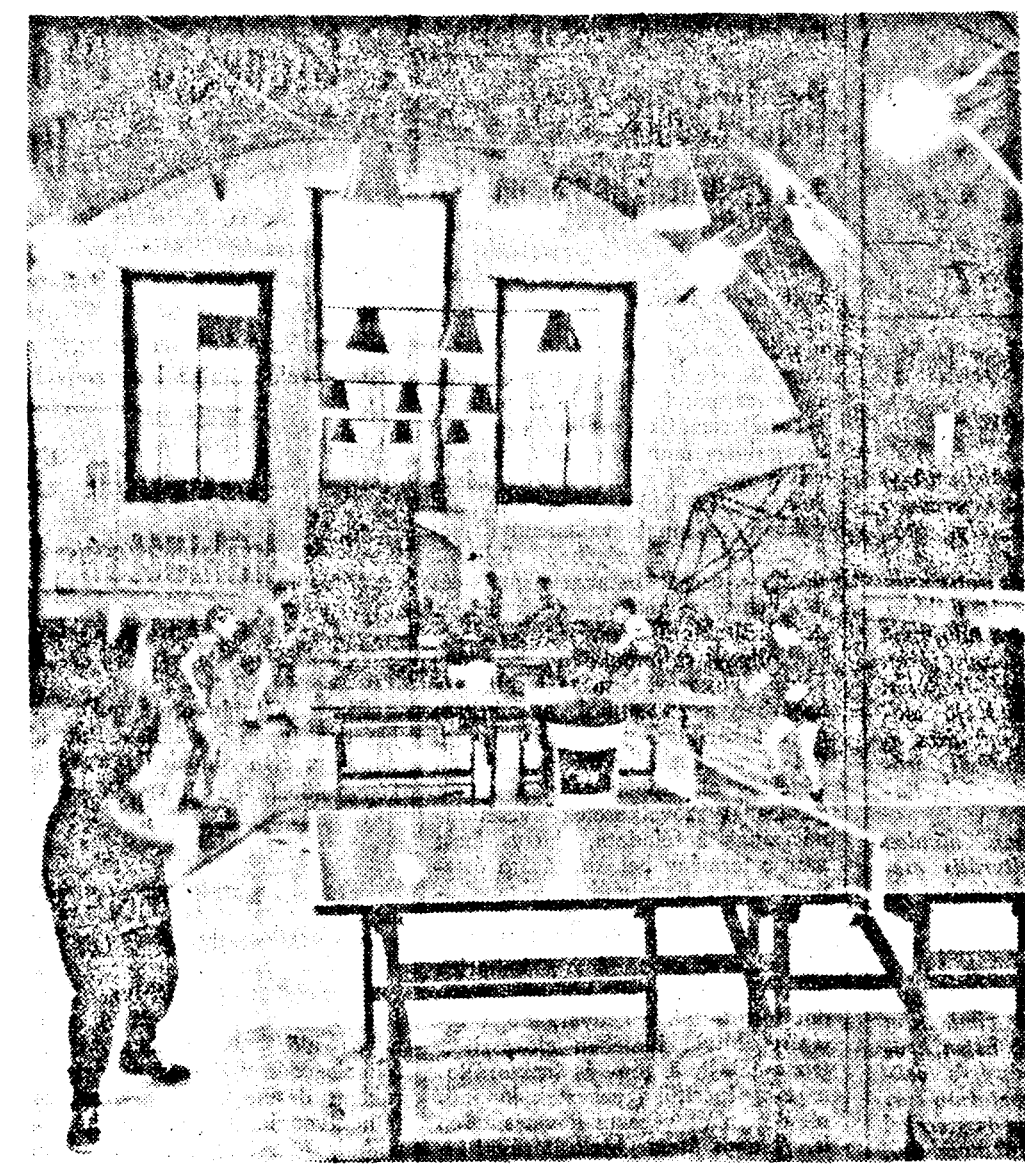
c) lovaszszekerek a Banul Mărăcinei (Gyermekkorházzal szemben), az Obor téren (az ócskapiac mellett) s Kisszentmiklós szélén, az Angyalok felé vezető út hídjá mellett. Az igás állatokat tilos magukra hagyni s a földről etetni.

A kerékpárok parkolása csakis a célra kijelölt helyeken történhet. Szigorúan tilos kerékpárokat az épületekhez, kirakatokhoz vagy fákhoz támasztani.

Hamarosan több parkolóhelyet jelölnek ki a személygépkocsik számára. Ameddig ez megtörténik, a jelenlegi parkolóhelyeket lehet igénybe venni.

Mivel a kereskedelmi szektorral foglalkozó előírások főleg az állami és szövetkezeti kereskedelmi szervezetekre vonatkoznak, csupán azt a kitétel említtük meg, amely tiltja a tők- és napraforgó mag utcai árusítását. A rendelet azt is előírja, hogy a patogatott kukoricát, mititeit, gesztenyét és más élelmiszereket csak a piacotérén, vagy a városi néptanács kereskedelmi osztálya által kijelölt helyeken lehet árusítani.

A piacokon az árusítás a következő órákban történik: A Filimon Sirbu és Mihail Viteazu téren 5-13, a Meresiev téren (tűzoltó lakanyá előtt) 13-21 óra között.

hova menjünk hol szórakozzunk

rádió

Vasárnap, október 22.

BUKAREST I.

Hírek: 6, 7, 11, 13, 20, 22, 24, 2.55. Könyvzene: 11.03, 23, 0.05, 2.02. Műsorismertetés: 11.47. Vizálásijelentés: 11.50. Mindenkinélk minderről: 12. Vasárnapi esztendő: 13.10. Népdalok: 14.15, 19, 20.10. Sport és zene: 14.30. Szimfonikus zene: 17.30, 22.20. Szólisták, együttesek: 18, 22.40. A rádió-televízió esztendő zenekarának műsora: 19.30. Kisszínház: D. R. Popescu: Podul de piatră s-a dărmat: 20.20. Táncczene: 20.36. Irodalmi pillanat: 22.30. Időjárás-jelentés: 2.

BUKAREST II.

Hírek: 6.30, 7.30, 10, 14, 16, 19, 21, 23, 0.55. Irodalmi műsor: 11, 19, 20. Könyvzene: 11.40, 12.15, 14.10, 15.30, 16.05, 17.30, 19.05, 20.15. Népdalok: 12, 16.30. Operarészletek: 12.35. Szólisták, együttesek: 12.55, 17, 20, 21.10. Műsorismertetés: 13.15. Déli hangverseny: 13.15. Dalszokor: 14.30. Sarasate hegedű műveiből: 15. Verseny a hallgatókért: 15.10. Liana Pasquali hárfázik: 17.15. Operettműsora: 18. Román dalok: 20.30, 23.07. Románok: 21.40. Hangjegyek-karneval: 22. Szimfonikus zene: 23.20. Táncczene: 23.33.

Jétfő, október 23.

BUKAREST I.

Hírek: 5, 5.30, 6.30, 7, 9, 11, 13,

filmek

MURESUL: Hogyan loptatsa egy milliót (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21).

STUDIO: Jutalom (11, 15, 17, 19, 21).

IFJUSAGI: Véres karácsony (11, 14, 16, 18, 20). Szombat és vasárnap reggel 9 órakor: Amikor Martin 14 éves volt.

VICTORIA: A rabok. Kiegészítés: Vox Maris (10, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujrad): Házasági hirdetés (18, 20, vasárnap: 10, 16, 18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Tiszta vizek (17, 19, vasárnap: 15, 17, 19).

MIKELAKA: Faust XX. (Szombaton 19. vasárnap 15, 17, 19 órakor). Kiegészítés: A Delta, a méhek paradicsoma.

GRADISTE: A csodálatos Angélique (17, 19, vasárnap 15 órakor matiné).

A VIDEKI MOZIK MÜSORA: PECSKA: Nem vagyok méltó hozzád.

NAGYLAK: Warlock.

KORTOS: Hét fiú és egy csavargó lány.

VILAGOS: Cimarron.

PANKOTA: A rió ember.

VINGA: Vállaljuk a felelősséget.

Hangverseny

Vasárnap, október 22-én délelőtti 11 órakor ifjúsági hangverseny.

múzeum

Az aradi Tartományi Múzeum megtekinthető — hétfő kivételével — naponta 10-13 és 17-20 óra között a Kulturpalotában.

A múzeum alábbi osztályai tekinthetők meg:

— Állandó régészeti kiállítás — képtár

— Arad környéki állandó néprajzi kiállítás

— A Nicolae Grigorescu grafikájából készült kiállítás október 21 és november 16 között a V. Alecsandri utca 1. szám alatt tekinthető meg.

Színház

VASARNAP, október 22-én, délután fél 4 órakor: *Opinia publică* (bérletszűnet), este fél 8 órakor: *O intimplare cu haz* (K-bérlet).

televízió

vasárnap

október 22.

9.00 Pontos időjelzés.

9.02 Reggeli torna.

9.10 Gyermeknek, iskolásoknak.

10.30 Falusi adás.

12.15 Szimfonikus hangverseny. Délután: sportközvetítés.

kedd

október 24.

18.00 Kezdeményezés és felelősségért.

18.30 Gyermeknek.

18.50 A kis malac (film).

19.00 Ifjúsági klub.

19.30 Esti TV híradó.

20.00 Tárzan kalandjai (film).

20.26 Dalok turnéja.

21.00 Október köszöntése.

21.30 A román színház története.

22.00 Éjszakai TV híradó.

szerda

október 25.

18.00 Gazdasági elektronika.

18.30 Gyermeknek.

19.00 Népdalok.

19.30 Esti TV híradó.

20.00 A Román Hadsereg napja.

20.30 Zenei szórakoztató műsor.

21.10 Avangpremier.

21.25 Tánccoljón, kisasszony (film).

23.00 Éjszakai híradó.

péntek

október 27.

18.00 Stadion.

18.20 Közüti közlekedésről.

18.30 Gyermeknek.

19.00 Iskolásoknak.

19.30 Esti TV híradó.

20.00 A zene városa: New York

20.30 Ríport '67.

21.00 Reflektor.

21.15 A 43. hosszú éjszakája (film).

22.50 Éjszakai TV híradó.

Bábszínház

VASARNAP, október 22-én délelőtti fél 11 órakor: *Isprávo lui Perurima*.

Fontos értesítés

A Közlajpári Minisztérium eladási vezérigazgatósága közli, hogy 1967. november 13-án és 14-én vizsgát rendeznek a JOGOSITOTT ARAGAZ SZERELŐK RÉSZÉRE. A vizsgákat Bukarestben Buditeanu utca 11-bis alatt tartják. Mindennemű felvilágosítást a közlajpári termékek temesvári elosztó állomása (Baza de Desfacere produse petroliere Timisoara), Ceahlău utca 2-a nyújt. Telefon 1-80-16 (technikai osztály).

(357)

AZ ARADI VÁGÓHÍD

Feleacului utca 1. szám

eladásra ajánl

NORMANFELJÚI KESZLETEIBŐL KÜLÖNBÖZŐ ANYAGOKAT ÉS GÉPKOCSI ALKATRÉSZEKET AZ S.R. 101 ÉS 151 TIPUSU AUTOKHOZ.

(354)

MŰVELŐDÉS-ÍRODALOM

Grigorescu — a grafikus

Az aradi Tartományi Múzeum és a kolozsvári Képzőművészeti Múzeum együttes grafikai kiállítása — amelyet a Vasile Alecsandri utcai Alimentara klubban rendeztek meg — a Grigorescu életmű egyik kevésbé ismert vonását tárja az érdeklődők elé. Grigorescu, az eset zseniális kezelője ugyanakkor nagy rajzoló is volt. A rajz számára a valósággal való szoros kapcsolat módját és szakadatlan gyakorlatot jelentett. Azért, hogy eljussan az igazság kifejezéséhez — a kivételzés könnyedségéhez — melyek egyaránt elbűvölnek benünket festményeiben — Grigorescu állandóan fejlesztette megfigyelő képességét és kézzelvezető képességét nagy számú, ceruzával, szén- vagy tollal készített vázlatai-

ban. Utólrhetetlen virtuozitását hatalmas mennyiségű munka eredményeként szerezte. Ez művészi pályafutásának legfőbb tanulsága utóda számára.

Kiseb-nagyobb papírdarabokon Grigorescu gyors vázlatokat készített az őt körülvevő emberek különböző megnyilvánulásairól. Vonalainak tisztasága a kendőzetlenül feltárt lélekletti megfigyelések erejével hat. A vonalak nem egyszerű karikatúraszzerűen kanyarognak, hogy ezzel is világosabban juttassák kifejezésre a modellek jellemét. Az arcképek lélekletti mélységükkel tűnnek ki. Alakjainak domináns vonásait hol jóindulatú humorral, hol megmaró iróniával vetette papírra aszerint, hogy a

személyek a művész rokonszenvét vagy ellenszenvét keltették-e fel.

Szigorúan művészi szemmel elemmezve a rajzokat, Grigorescu hol csupán vonalakkal, máskor meg könnyed fény és árnyékhatásokkal fejezte ki magát. A kiállított 70 Grigorescu-grafika az egykori Virgil Cioffec gyűjteményét alkotta, mely később a kolozsvári képzőművészeti múzeum birtokába ment át.

Az ezekből városunkban rendezett kiállítás lehetőséget nyújt a látogatóknak arra, hogy kiegészítsék a grigorescu életművel kapcsolatos ismereteiket és ilyen módon mélyebben behatoljanak a mester „alkotó laboratóriumába”.

HORIA MEDELEANU

A temesváriak vendéglátása

A napokban a temesvári Állami Magyar Színház Iratoson vendégszerepelt. Az előadás előtt falragaszok hirdették a — sajnos ritkán előforduló — eseményt. „Szereplőknek, ha minél gyakrabban hasonló élményben részesülhetnek” — mondogatták a közönség lakosai. Bizonyítja ezt, hogy az előadás megkezdése előtt órákban a kultúrthoz befogadó képessége kicsinél bizonyult. Ott volt a közönség apraja-nagyja.

A művészvendégek Camil Petrescu Vakáció című színművét mutatták be. A kellemes est során

sokszor nyitni tapssal jutalmazták a színészek fáradozását és művészetét. Különösen Krizsán András játéka nyerte meg a falusiak tetszését. De a többiek is jól alakítottak.

Hogy miért mondom mindezt? Köszönök. S hogy ezuttal is tolmácsoljam Iratos lakóinak óhaját: jöjjenek el más alkalommal is minél gyakrabban! Ennek az előadásnak közönségikere is bizonyítja, hogy a rádió, és televízió-műsorok nem ártnak a színházi művészetnek.

DANI ISTVAN

ŐSZI SZIMFÓNIA

HORVATH IMRE:

Sárgulás

Gauguin színt mimeli most a táj.
Sárgulna-e, ha nem lenne muszáj?
S vajon a lomb önként hull-e megint
a szabadesés törvénye szerint?

Fogyó fényben

Messze földre utazik a Meleg.
A fától kap arany utlevélet.

FARKAS ARPAD:

Szólószem

Egy szólószemet itt felejt a szél is.
Attetsző — tiszta szőlőszem vagyok.
Börömön fény gyul, legbelülről mégis
arcomat mossák hívós záporok.
S borzongó, szomjas nyak jönnék értem:
nyirkos magányom szívfoszlék, ahol
kiforr a néma erjedő nagy éjben
a szó, a csönd, a béke és a bor.

Román művészek nagysikerű előadása az NDK-ban

BERLIN. (Agerpres). A rostoki közönség lelkesen fogadta a bukaresti Állami Opera hét szótáncosának előadását — közli az ADN hírigyűjtemény. Ileana Iliescu, Valentina Massini és Gheorghe Cotovelea Mozart, Schubert, Debussy és Chopin zenéjére komponált táncszíndarabokat mutatott be. Mely benyomást keltett Cristin Hammel, aki utólrhetetlen bájjal táncolta a hatyru halálát.

A közönség lelkesen megtapsolta

a román népi táncokat. Petre Ciortea, Gheorghe Cotovelea és Paraschiv Deleanu temperamentumos előadásában.

Alexa Dumitrache és Petre Ciortea szintén felejthetetlen élményben részesítette a közönséget a Schubert Befolyás szímfóniájának melanholikus zenéjére táncolt, csodálatos Pas de Deux-vel.

Az előadás sikerében nagy része volt Tilde Urseanu balettmesternek is — hangsúlyozza a hírigyűjtemény.

Mészáros István:

ÚTIKÖLTSÉG

Hordtuk a ládákat. Egész éjjel. Sokszor másnap délig. Az elértéktelenedő papírpénz jött. Ömlött. Foltos nadragunk szakadozott zsebeibe gyömöszöltük a bankköt. Melő után musok restiben piáltunk. Dusan egyhajtsóra dobta le a decit. Csermák lehuny szemmel kortyolgatott. Krusics szitta. Slipán szűcsölte. Jergének fel-alá járt a nagy ádamsutkájá. A tuokat ujjakkal követték. Megállás nélkül. egymásután. A komor alkonyokig. Ilyenkor káromkodva vágódunk el a földön. Padra, asztalra dölve horkoltunk. Részeg álunkból a csaplóros szitkozódásai, durva ráncigálása ébresztett. Mogorván vagy átkozódva, kában tántorogunk a berakodó pályaudvarra. Marhavagyon szalmáján vagy szerelvények alatt aludtunk, míg jöttek a teherautók a ládákkal.

Hordtuk a ládákat líhegve, izmiztán. Az autóból a vagomba. Imbolyogva lépkedtünk a keskeny sódereken.

Még nem szoktam meg. De meg lehet ezt egyáltalán szokni?

Előbb fújtattam, mint a mozdony. Később hőrögt kapkodtam levegő után. Szembe folyt az izzadság. Vörösré marta szemhéjamat. A tórdem megrogtant. De nem lehetett kiállni a sorból. A többiek miatt. Itt mindent kicentiztek. Dekára elosztották. Sokszor a gerincem megbicsaklott. A 60 kilós ládáktól, a mászás zsákóktól. Nem volt pardon. „Gyerünk, gyerünk. Apuskám, ez nem tánciskola. Rá kell verni a melóra”.

Azt hiszem, akkor éjjel elaludtam... Valami szíjtel álmodhattam... Meleg szobában vagy virágos lugásban tejeskávét iszom. Puha kéz simogatja a fejem. Az anyám keze?... Megtántorodtam... E les fájdalomra ébredtem a sin mellett köveken. A fejemből meg az oromból szivárgott a vér.

Ekkor Csermák, a legvadabb mellém ugrott:

— Te gané — üvöltötte — rohadt lögősa. Mit játszod meg magadat? — s belémrugott.

Fel akartam tápaszkodni, hogy visszaüssek, de nem tudtam. Könynyeim főlőlnél láttam, hogy Dusan földre vetette hátáról a ládát. Az menten darabokra tört. A pallórol rávetette magát Csermákra. Okle kalapácsát arcába suhintotta. Szinte egyidőben, hogy Csermák összeeseküdt, mint a colstok. Dusan nyakába vetették magukat a vagányok: Krusics, Slipán és Jergé. Az üvöltő göc behempergett a vagon alá. Dusan nem érthette a rösebb ütést, mert ő mászott először ki. Jergét aki követte kezében egy követ, letagoltja. Krusicsnak már én öleltem át a lábát. Arcra bukkott. Dusan fejberugta. Slipán kezében ott volt a kés. amikor, mint a párdue kiugrott. Ketten állunk szemben vele. Szeme vörben forogott. Tudtuk: vagy ő minket, vagy mi őt...

Ekkor ért Weisz ur oda. Kiabálni kezdett:

— Segítsé! — Slipán hirtelen megszurta Dusan. aki nyomban összeesett. En rávettem magam Slipánra. Megragadtam a csuklóját. Nem tudom meddig hempergettünk a földön egymást köpködvé. harapva. csak azt tudom, hogy a véres kést nem bírta beléműdni.

Aztán vasutasok rohantak felénk. Lerángatták rólam. A földön fekvőket, s félajultán néztem vagy csak álmodtam, mint verik Slipánt.

Megjött az állomásról a zsaru is. Később egy autó érkezett. Begyömöszölték bennünket a pince priccsén kialudtam végre magamat.

Dragán Béla főhadnagy vallott. De nem köptünk. A banda már nem haragudott. Még Dusan sem. akinek a vállát érte a szurás. Mondtuk, hogy sokat piáltunk. Dragán sem nevelkedhetett selyempárnákon. Ismerte a magunkfaját. Megígérte, hogy összetöri a pófkant. Ha megegyeszer a keze közé kerülünk. Aztán összetöpte a jegyzőkönyvet és utunkra engedett.

Az állomás melletti restibe mentünk. Rendeltünk egy liter slibovicát. Dusanak nagyon fáj a bal karja. Ha megmozdította felszisszent. Slipán hozott egy kiló elaszalmit és két veknit. Hat felé osztotta. Először a legnagyobb porciót Dusan elé tette. Morgott valamit, majd kiskatánkat, lovashuszárokat darabolt neki.

— Az anyád keservit — sziszegte Dusan. de nem volt mérges. Megmelegítette a szesz.

— Sovány — nézett hosszan a szemembe Dusan — lépj le...

— Nem lehet, Dusi — kezdtem sirni.

— Nem bukhatsz le, mint a betegszámár.

— Nem neked való ez. Sovány — jegyezte meg tele pokával Slipán...

— Beteg az anyám — csuklott meg a hangom.

Morogtak. Nem néztek rám. Maradtam.

Megundorodtam a slibovicától. Hányai kezdtem. Csermák egy üveg szódát spriccelt belém magában. Este jött Weisz ur, hogy megmost az egyszer elnézi, ami volt, meg hogy megbocsát... Be kell rakni tíz vagont...

Kimentünk röhögve... Dusi is heklulas kedvében volt. Pedig fájt a tudaral a váll...

A békesség kedvéért hagytuk. O a bandagazda.

Felmászott a ciszternára. Jobb kezében tartotta a vázsonba bujtatott, barázdált, vastag gumicsövet. Még káromkodott is, de úgy, hogy nem volt benne keserűség. Felnitotta a kerek ajtót. Ráhajolt, hogy bedugja a ciszterna pófájába a rezkarikát. Ekkor megnyitott a bal váll. Valósággal megrándult az egész teste. Mintha belerángáltak volna, egy esett fejfel a pakurába.

Egyszerre kijázanodtam. Futottam, kusztam, majd ereszkedtem a ciszternára, hogy kitolom Dusan. De a sürü nyálkás pépbe átkozottul csuszott minden. Körömmel kapaszkodtam az ingébe, nadragjába. Valahogy a vállamra huztam. Nagy nehezen kiráncigáltam mindkettőket a haverok. Az utolsó pillanatban, mert már nyitlák a pakurát.

Az állomás tsulójában sikáltuk egymást mosóporral. De még egy hét múlva is csipte a bőromet, háborította a gyomromat. A petróleum szagától azóta is undorodom.

A fiuk addig berakták a vagonokat. Reggel megkapták a lövét. Ideadták a ficsort. A részünket.

A restibe Jergé hozta az olasz szalmit, kenyert és slibovicát. Ettünk és ittunk kimerülten. Krusics törte meg a csendet:

— Igaza van Dusanak. Lépj le Sovány, mert kinyitlak...

— Ne kezd megint a balhát — szölt közbe Jergé. — A Sovány klassz csávó, nem olyan piás, mint ti. Hogy is hadaváljam, na. Olyan tanult a mutrjája.

— Ez az! — hagyta rá Dusan. Látszott, hogy erősen rág valamit magában. — Weisz urt, a görét is átvette. Kiszedte belőle a levest. Nyelven van az urak sódere.

— Mint a vécók, úgy guberált. — állapította meg elismerően Slipán. — Berezelt, hogy újságba adják.

többiek. Csak az én tekintetemet kerülte. A haverok sorra álltak fel. Kiirtették zsebeiket. En is. Mikor kupacban együtt volt a dohány, szép kis summát tett ki. Dusan elmentmondás nem tűrő hangon rámszólt:

— Sovány, inkasszó.

A többi gyorsan összerakta a bankkát. Slipán kétkilós papirczacskóba tette. Amikor kezembe nyomta, csak annyit mondott:

— Utiköltség.

— Kölsön! — nevetett gunyosan Csermák.

— A csőrőknak fizeted vissza! — mozgott Jergé ádamsutkájá.

— De hogy? — dadogtam.

Mire Csermák hátravágott. Krusics összehozta a hajam.

Dusan tűnt el elsőnek. Aztán a többiek is belekeveredtek a reggeli forgatagba. A paraszasszonyok nagy kosarat kellett kocsira rakni. A hívós lila és piros özi rózsákat csipelt az emberek arcára. Csak nekem volt sapát, könyves a kedvem. Pedig ott volt a zacskóban az utiköltség...

Másnap elutaztam. Nagy nehezen igazolták az egy havi hiányzást. Megadták az ösztöndíjat is. Tanultam, hogy visszafizethessem az utiköltséget. A csőrőknak. Azt hittem, hogy ennyi elég lesz.

Hoffer Linda, az évfolyam tanulmányi felelőse mellém állt az irodalomtörténeti intézet könyvtárában, s azt sziszegte:

— Jól telt, mi, a vakáció?... te lógós...

Dusan, Slipán, Krusics, Jergé és Csermák dühö lobbant fel bennem... Az álmátlan éjszakák. Nemcsak tanulni kell, harcolni is... értük.

S mindent elkezdtem előlrol.

Az illusztráció: NAGY JUDIT rajzolta.

Le a kalappal

Nagyon hasznos és szórakoztató a megjelent könyvek között szerényen meghúzódó kis illusztráció. Dali Sándor szövege ma fiataljaink, mindenkinek, aki úgy érzi, szüksége van az el-fajta utmutatásra, de főleg azokhoz, akik úgy érzik, hogy mind-dent tudnak a jómódoról, a vi-selkedésről.

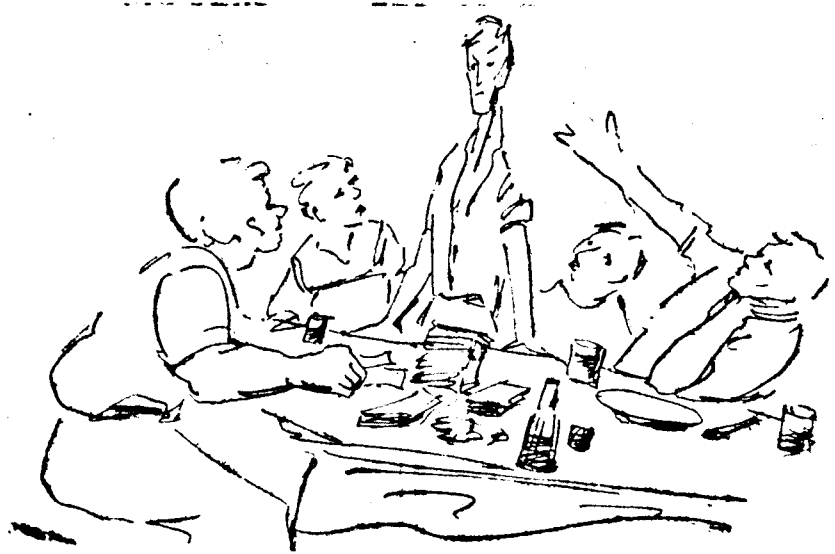
Mindenkinek szórakoztató olvasmányt nyújt a rövid, tömören megfogalmazott, ügyesen szerkesztett mű, amely szépirodalmi stílusban közvetíti a viselkedés, a modern szocialista emberi együttélés lényegét.

Lesznek, akik kételkednek ilyen-szerű könyvek szükségességében. Ezek engedjék meg, hogy egy szellemes példát idézzek a könyv ajánlásából. Filóp, Macedónia királya két embert fizetett azért, hogy az egyik naponta elismelje neki: „Filóp, véd eszedbe, hogy ember vagy”; a másik meg-kérdezze minden este: „Filóp, nem felejtetd, hogy ember vagy?”

Mi nem vagyunk királyok, talán olyan bölcses sem, mint Filóp. Két embert sem tudunk fogadni e célra. De nem árt, ha megtanuljuk, vagy újból is felidézzük, hogyan kell együttélni a XX. században nekünk, szocialista embereknek.

Köszönről, öltözödséről, ismerkedésről, stb. mulatságos kis történeteket olvashatunk — mind-össze két lejt. Ilyen összegért, ennyi hasznos tanácsot, hát igen: le a kalappal!

REINHARDT ERZSEBET

— Fiuk! — kiabált felénk Muresanu, akinek két héttel ezelőtt kirokadtunk nyolc vagont kőszentet. — Ki dugja be a csövet a ciszterna pófájába?

Tudtuk, hogy pakurát akarnak kiszivattyozni. Dusan kihuzta magát s tántorogva lépett előbbre.

Dusan megtörlötte kezefejével a száját. Tudtuk, hogy most lesz valami. Felállt. Jobb és bal zsebéből egy-egy marék papírpénzt vett ki. Nyujtott karal maga előtt tartotta. Majd az asztal közepére dobta. Végignézt jelentőseggel a

Ugye érdekes, hogy...

...Bulzac halálós ágyán beavallotta: a: Emberi színjáték hőte-leinek megírása köz-ben — számítás sz-e-rint — 50 ezer csésze métegerős felelőské-vét ivott meg. Ugy látszik, néla ennyi volt a ká-vi „halalós adagja”.

...Petrarca, a XIV. századbéli neves hu-manista költő ihlető muzsájának, Laurának — akihez annyi köl-te-ményét írta — tizen-gy gyermeke volt, de nem a költőtől, hanem egy francia nemes-től. akiche: férjhez ment.

...több mint 800 év folyik a világon rend-szeresen egyetemi ok-tatás: a világ első e-gyetemét 1158-ban a-lapították Bolagnaban.

...Solohov, amikor el-vitte a Csendes Don első kötetének kézira-tát Szerajimovicszhoz, a szovjet irodalom „atyja” éppen vacsorát adott a kortárs írók-nak. Solohov az asztal alatt rajta tartotta a lábát a kéziratot. Felt, hogy a jelenlévők le-plagizálják.

Az írószövetség temesvári fiók-jának rendezésében meghívt és megható ünnepség színhelye volt a minap a temesvári Állami Ma-gyar Színház, ahol román és ma-gyar írótszai köszöntötték a 80. év-t nemrég betöltött Franyó Zoltánt.

Az ünnepséget Alexandru Jele-leanu, az Írószövetség temesvári fiók-jának elnöke nyitotta meg. méltatva Franyó Zoltán érdemeit, aki fél évszázad óta tolmácsolja — Petőfi és Goethe nyelvén, magas művészi színvonalon — a román költészetnek.

Traian Iancu, az Írószövetség Irodalmi Alapjának igazgatója rá-mutatott, hogy Ady Endre harcos-társaként Franyó Zoltán cikkei, költeményei és műfordításai a ha-ladás ügyét szolgálták.

Méltus József író, Franyó hat-évtizedes munkásságát elemzve,

hangsúlyozta, hogy a jeles temes-vári műfordító minden idők min-den népének költészetét tolmácsol-va, hathatósan szolgálja a népek közötti kölcsönös egyetértés és ba-rátság, a haladás és béke nemes-ügyét.

A temesvári városi néptanács elnöke, Leonida Tamas, megható elismerő szavak kíséretében, át-nyújtotta az ünnepeltnek, Temes-vár jeles fiának, a Bega parti vá-rok képmását ábrázoló érmet.

Ezt követően Gálfalvi Zolt, az Igaz Szó, József és Korunk, Mikó Ervin az Utunk, Desik Tamás az Új Elet nevében köszöntötte Franyó Zoltánt.

Válaszban, Franyó Zoltán vég-telen hálaát, köszönetét tolmácsol-ta azokért a nagyszerű munkakö-rülményekért, alkotó lehetősége-ért, melyeket a Román Kommunista Párt biztosított számára a szocializ-

mus verőfényes esztendeiben. Mint eddig — mondotta Franyó Zoltán — ezental is arra fogok törekedni, hogy a román irodalom minél több gyöngyszemével ismeressem meg a hazai és külföldi magyar és német olvasókat.

Utána a temesvári Matei Millo Állami Színház, az Állami Magyar Színház és az Állami Német Színhás művészei Mihai Eminescu, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Victor Eftimiu, Radu Bouraeanu, Alexandru Jeleleanu, Anghel Dumbrăveanu, Franz Liebhadt, Vladimir Csokov, Szofokleasz, Li Taj-po, Rabindranath Tagore, Giuseppe Ungaretti, Louise Labé és Lindsay költeményeit szá-valták Franyó Zoltán műfordításai-ban.

DUNAIECZ LASZLO tanár

Kapunyitás után

Verőfényes októberi vasárnap délelőtt. A park ilyenkor még hangos a jöröklök, meg a padokon sűtkérezők vidám tereferéjéről. A gyermekpark meg egyenesen ostromállapotot hirdet. A türelmeimrezt megannyi fegyverét kell újra felsorakoztatni, hogy meggyőzzük a kicsiket: mindenki sorra kerül. De most, a parkban mintha kisebb lenne a zaj. Még üres hintát is találni. Ejnye, mi történt? A magyarázatra nem kell so. káig várunk. Szóke kislány szöl le a járdáról:

— Őcsi, siesettek. Megyünk a báb-színházba!

A megszólított vasgyuró áttéli a döntés nehéz pillanatát. Sövärgő tekintettel vé. gígismogatja még egyszer a hintákat. Egy csokládébarna fénves gesztenyét a zsebe mélyére dug. Azután elindul a kislány felé...

A báb-színház már messziről elárulja, hogy a hosszúra nyúlt vakáció után ismét megnyitja kapuit a gyerekek előtt. A bejárat fölött égnék a lámpák. S ha a nyitott ajtót nem is, de azt, hogy fényes délelőtt égnék a villanyok, min-

den bizonnyal észreveszik az arrajárók s be is térnek.

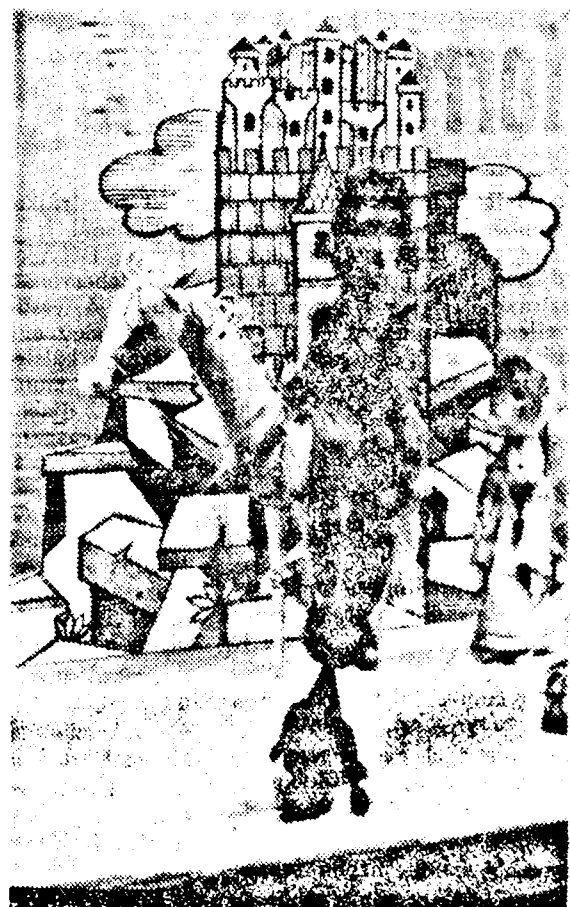
Újra megnyit a báb-színház.

A nézőtérben egymásután foglalják el a székeket a gyerekek. A kisebbeket szül. leik kísérik. Kell a biztató, erős kéz-szorítás, hiszen pillanatok múlva első-től a terem. S nem mindenki barátja ám a sötétnek. Hangos ptyvergés igazolja, hogy így van. De nem tarthat sokáig, a színpadon fürgehabú, diszes, szép ruhába öltözött bábuk jelennek meg. Az udvari bohóc mondókába kezd. Aztán sorra jönnek a többiek is. Az olykor haragos öreg király, a szépséges királykisas-zsöny, aki az ételbe, a király parancsa ellenére...

Ejnye, majdnem elárultam, miről is szöl a darab. S közben meg elfelejtkeztem az ígéretemről. A bábuk megkértek, adjam át üzenetüket a sok-sok óvodás-nak, elemistának, aki elfelejtette, hogy megnyitó van a báb-színházban: men-jenek, várnak benneteket. Egyelőre a Sarea-n bucate darabbal, utána egy er-dei történettel. S aztán?

De ennek járjakot utána ti, magatok.

CZAKÓ MARGIT

MESEHOSOK BABSZÍNHÁZORSZÁGBAN.

ENSZ

40 468